

Кравцов Д.С.

аспірант,

Одеська державна академія будівництва та архітектури

Науковий керівник: Слєпцов О.С.

доктор архітектури, професор,

Київський національний університет будівництва та архітектури

МОТИВАЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ СПОРТИВНИХ КОМПЛЕКСІВ ВІТЧИЗНЯНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Багатьма сучасними дослідниками відзначається зростання важливості виховання в студентів мотивованого ставлення до фізичної культури та спорту [1]. В одній з дослідницьких робіт приводиться поділ *факторів формування спортивного стилю життя* на три складові : *системо-утворюючі* – наявність внутрішнього джерела активності у людини; *системо-наповнюючі* – здібності особистості до пізнання та самоорганізації; *системо-обумовлюючі* – соціальні взаємодії, що визначають самовдосконалення особистості [2]. До останньої групи факторів відносять характер міжособистісних відносин із найближчим оточенням та особливості соціокультурного середовища навчального закладу (спортивного в тому числі). Запропонований середовий підхід до процесу фізичного виховання представляється як спосіб побудови виховничо-освітнього процесу, за якого акцент викладацької діяльності перейде з активного впливу на особистість студента в галузь побудови середовища навчального закладу як сукупності умов просторово-предметного та соціо-культурного оточення сприяючих самовдосконаленню та самовираженню особистості за рахунок засобів масового спорту [2]. Найбільш цікавим, на нашу думку, напрямком реалізації середового підходу є напрямок укріплення матеріально-технічної бази : будівництво та реконструкція спортивних споруд, вдосконалення способів їх функціонування, поновлення обладнання та інвентарю, застосування архітектурно-художніх засобів заохочення та мотивації.

Доцільним з нашої точки зору є розглянути мотиваційну спроможність вітчизняних спортивних комплексів мережі закладів вищої освіти. Гарним прикладом їх сучасного стану можуть служити спортивні комплекси Одеського Національного Морського Університету, «Одеської Морської Академії» та Одеської Державної Академії Будівництва та Архітектури, кампуси котрих розміщуються в єдиному міському кварталі та обмежується зі сходу вулицею Мечникова, з півдня та півночі вул. Дідріхсона та вул. Композитора Ніщинського відповідно, та вул. Дюковською із західної сторони. Навчальні корпуси Морського Університету займають східну частину кварталу та межують з західної сторони із кампусом ОДАБА. На даний момент, будівля спортивного комплексу складається з основної та прибудованої частин. Основна частина – різноповерхова (1-3 поверхи), прямокутної в плані форми із частковим підвалом. Прибудована частина, в основному, двоповерхова та, частково, одноповерхова, прямокутної в плані форми. У підвалі розташоване приміщення насосної. Перший поверх містить вхідну групу, приміщення реабілітаційного

центру, зали атлетичної гімнастики та важкої атлетики, зал ігрових видів спорту та їх допоміжні приміщення. На другому поверсі розміщені приміщення кафедри фізичного виховання та спортклубу, зали настільного тенісу та їх допоміжні приміщення, балкон ігрового залу. Третій поверх містить зали аеробіки, боротьби, настільного тенісу, тренажерний зал, клуб гри в «шахи» та їх допоміжні приміщення.

Враховуючи специфіку фізичного виховання в закладах вищої освіти, представлене розмаїття спеціалізованих спортивних залів є позитивним фактором, як і розташування приміщень кафедри фізичного виховання у будівлі спорткомплексу. Безпосереднє розміщення будівлі спорткомплексу на території навчального кампусу сприяє кращій організації навчального процесу. Однак, розташування в глибині території створює перепони для використання комплексу мешканцями оточуючих житлових масивів. Зовнішній архітектурний образ та стан приміщень спорткомплексу також не сприяють заохоченню та стимулюванню студентської молоді до занять спортом.

Основні навчальні корпуси Одеської Державної Академії Будівництва та Архітектури займають центральну зону кварталу та межують з кампусами Національного Університету «Одеська Морська Академія» з західної сторони та Морського Університету зі східної. Спортивний комплекс академії представляє з себе розгалужену мережу розрізаних спортивних залів вбудованих в різні корпуси навчального закладу. Спортивні зали комплексу займають підвальні приміщення та верхні поверхи в різних навчальних корпусах, або є пристроєними. Плюсом такого розташування спортивних залів в структурі навчального закладу є економія дефіцитних територій. Сусідство залів спортивного комплексу із студентськими гуртожитками також є позитивним фактором. Однак, даний спорткомплекс має ряд недоліків, таких як : архітектурна невиразність та занедбаність елементів комплексу; розташування спорткомплексу на огороженій території навчального закладу робить доступ до нього інших верств населення не зручним, а розміщення спортивних залів у структурі навчальних корпусів може створювати перетини потоків відвідувачів, що є небажаним в даному випадку. Також, негативним фактором є розташування пункту медичної допомоги поза межами навчального кампусу, доступ до котрого ускладнюється складним рельєфом.

Спортивний комплекс Національного Університету «Одеська Морська Академія» розташований за адресою вул. Маловського 10, на території студентських гуртожитків університету, та віддалений від основних навчальних корпусів університету на відстань близько 800 м. Комплекс представлений будівлею басейну та групою прилягаючих до будинку гуртожитку та займаючих перші поверхи спортивних залів. Таке розміщення спорткомплексу має позитивний вплив на організацію дозвілля студентської молоді, однак, вносить певні корективи в організацію навчального процесу через віддаленість комплексу від основного навчального кампусу, що, також, ускладнюється складним рельєфом та пролягаючою між кампусом та гуртожитками міською автомагістраллю вул. Балківська.

Підземний поверх розташованого при гуртожитку спорткомплексу містять технічні та складські приміщення, а на першому поверсі розмістилась вхідна група, бібліотека, майстерня, підсобні та санітарні приміщення. Другий поверх містить три спортивних зали різних габаритів та призначення, їх допоміжні приміщення та сауну. На третьому поверсі розміщуються фойє, кафе, апаратна, ряд допоміжних приміщень та балкон спортивного залу ігрових видів спорту. Будівля басейну на підвальному рівні містить майстерні та технічні приміщення. Технічні приміщення басейну, ряд залів та їх обслуговуючих приміщень розташувалися на першому поверсі, а на другому приміщення самого басейну, малі спортзали, санітарні вузли та адміністративні кабінети. Третій поверх містить кабінети, підсобні та допоміжні приміщення, четвертий – спортзали із обслуговуючими їх приміщеннями.

На основі спорткомплексу існують спортивні секції з ганболу, водного поло, баскетболу, регбі, плавання, тенісу та боротьби. Спортивний басейн університету відкритий для відвідування не лише студентами, а й іншими верствами населення. Розташування комплексу безпосередньо на території гуртожитків сприяє заохоченню студентів до занять фізичною культурою через створення відповідних «можливостей» в рамках середовища кампусу.

Попри близьке розташування приведених вище навчальних закладів, їх спортивні комплекси не передбачають кооперованого використання.

Слід відзначити, що серед розглянутих в межах дослідження спортивних комплексів закладів вищої освіти жоден не задовольняє вимог ДБН В.2.2-3:2018 [3, с. 16] до показників розрахункової площі спортивних залів на одного студента (табл. 1).

Таблиця 1

Аналіз відповідності площі спортивних залів комплексів закладів вищої освіти до діючих нормативних актів

Назва закладу	Контингент, студентів	Площа критих спортзалів, кв. м	% від нормованого показника
Одеський національний політехнічний університет	15000	3565,5	29,70%
Національний університет «Одеська морська академія»	7000	1724,3	30,70%
Одеський національний морський університет	5000	1414,4	35%
Одеська національна академія харчових технологій	10000	1370,7	17%
Одеська державна академія будівництва та архітектури	3500	1017,85	36%

Джерело: розроблено авторами

З приведених даних можливо зробити висновок, що мотиваційна спроможність спортивних комплексів вітчизняної мережі закладів вищої освіти є малою. Основною тому причиною є переважна невідповідність існуючих спорткомплексів потребам навчального процесу, їх занедбаність, нерідко, невиразність їх архітектурного образу. Нерідко приведені фактори не лише не сприяють заохоченню та мотивації студентів до занять фізичною культурою та спортом, а й формують негативне до даного предмету ставлення. Таким чином, переважна більшість елементів вітчизняної мережі спортивних комплексів закладів вищої освіти потребує реконструкції, модернізації та розширення.

Список використаних джерел:

1. Петренко Г. І. Аналіз напрямків модернізації фізичного виховання студентів ВНЗ / Г. І. Петренко, В. І. Гончар // Молодий вчений. – 2015. – № 2. – С. 497–500.
2. Манжелей И. В. Средовый подход к физическому воспитанию студенческой молодежи / И. В. Манжелей // Образование и наука. – 2014. – № 2. – С. 125–138.
3. ДБН В.2.2-3:2018 Заклади освіти – [Чинний від 01.09.2018]. – К. : Мінрегіон України, 2018. – 57 с.

Масинзова Д.В.

*студентка Інституту мистецтв,
Науковий керівник: Коновалова О.В.
кандидат мистецтвознавства, доцент,
Київський університет імені Бориса Грінченка*

КОЛОРИСТИЧНА ПАЛІТРА ПЕЙЗАЖІВ УКРАЇНСЬКИХ МИТЦІВ ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Карпати – колоритні, мальовничі, унікальні та неповторні, їх розкішна велич вражає, захоплює, не залишає нікого байдужим. Перед художниками стоїть не проста задача: передати на полотні відчуття та емоції і не упустити жодної деталі для відображення всієї повноти картини. Щоб кожен глядач, побачивши картини, очима підкоряв вершини та схили гірських панорам.

Анатолій Дмитрович Криволап (Нар.11вересня 1946). Художник. Лауреат Шевченківської премії [1, с. 1]. З 1992-го по 1995 роки – активний учасник групи художників «Живописний заповідник». Член Національної Спілки художників України. 2011 року роботи Анатолія Криволапа двічі встановлювали світові рекорди продажів сучасного українського мистецтва на міжнародному мистецькому ринку: у травні 2011 його картина «Степ» була продана на аукціоні Phillips de Pury & Co в Нью-Йорку за 98 500 доларів, а жовтні на торгах сучасного мистецтва дому Phillips de Pury & Co в Лондоні роботу «Кінь. Ніч.» було продано за 124 400 доларів.

Пейзажний живопис Анатолія Криволапа, баланс на межі фігуративну та абстракції. «Індивідуальність у найбільшій мірі проявляється в